

Pascha in arie
te cælebrandū
Exemplum
Regis FERD
INANDI.

QVORVM TALIS EST SERIES

Septua. 12	Febr. Iudica	2	Apri. Cárates	14	Maii
Dñica Eft. 26	Mar. Palmarum	9	Apri. Rogatões	21	Maii
Quadra. 5	Mar. Pafcha	16	Apri. Afcenfio	28	Maii
Remini. 12	Mar. Qualim. gc.	23	Apri. Exaudi	28	Maii
Oculi 19	Mar. Mifericordi.	30	Apri. Pentecofte	4	Iunii
Letare 26	Mar. Iubilate	7	Maii. Trinitatis	11	Iunii

Iudeorum er-
ror in celebra-
tiōe paschatis.

Quomodo paschale festum
variatur ratione diuersitatis
meridianorū.

ENVNCTIATVM TRICESIMVM NONV.

Quibus anni temporibus, diebus, horis & minutis æqui
noctia contingāt presentissimè contueri.

lege. & quino
etia per instru
mentum cōple
xus. Neq; &c.

lege. Infima &
immo.

Instrumenti
partium summa
ria enarratio.

lineis nō liem-
cis

CUM HACTENVS PERMVL-
 TA super erroribus posthabitis egerim
 a quoque nomine, oportuit. videtur
 offendere nunc quomodo possis omni
 tempore euenies illud certissimis agnos-
 cere. Illud autem quo fecissis conscri-
 beri quæ, figuram per quam hoc presta-
 re iuxta dies, horas & minuta nostro
 more computata liceat, exhibui, ordi-
 ens ab anno Christi 1300 vsq; ad 3000
 a quoqu coasta instrumentum completis-
 sur. Neq; sane ideo, quia ita opus fore
 crediderim, sed quod palam facerem in tanto temporis spacio vernale
 æquinoctium in Februarii vsq; retro cessurum, & quo vel sic lateam
 maturius Calendarii emendandi desiderium ecclesiæ inducatur. In-
 strumeti partes igitur primum, posita vsu apte. Infima & inmo-
 bilis huius figura: rota limbo constans, circulis plerisque cõserto, qua
 rum singuli in partes 14 diuisi transuersalibus intersticiis limisunt.
 Sectionum queuis 14, diem refert, qui sunt 27 & 28 Februarii,
 & duodecim Martii. Huius limbi extremitas alba nigraq; spacia vicif-
 sim gerit, quorum alba dies, atræ noctes denotant. Iuxta lineam spa-
 cium candens transeuntem vides, M litteram subinde adiunctâ, quæ
 meridiei nota est. Linea nigrum dissecans, median noctem signifi-
 cat, N littera opposita, In spacio illi obscuriori G & R litteræ
 reperiuntur, C occasum, R ortum innuens, sub dicto colore du-
 decim gradus semper habentur, duodecim horas noctis signantes, si-
 militer sub candido 12 horæ diæ continentur, in vicem iam albe, ita
 atræ. Nox enim aequalibus cum diæ horis participat, quoniam dies
 illi

CAESAREVM

aliæ æquinoctiali congruunt temporibus. Numerus ille horarum tertio in
spacio centum versus 3 in 3, æ meridianum in medium noctem, tunc
infulp æ media nocte in meridiem, nostro pro more scribitur. Quarta
huius limbi arcus diem in se numerum vna cum nominibus suis con
tinet, vt a diebus in februario, an Martii faciat. Interim limbi parte
indices quidam occurrunt cum annis Christi finguli notis abvno cen
tenario in alium, quorum primus 1360, nouissimus 3000 annos
(omnesa Christo nato intelligendo) gestat. Rotæ post hæc conuolu
cundus C, tertius D, quartus E, quintus F literis obnotauit. Hæc
Quilibet horum 20 annos lubi fecit continet, ita, vt omnis limbi 100,
menti filium promittit, vniuersali vbi accomodum. Et hæc de
instrumentis partibus sufficiunt. Inquitur quis diem anni præstet
ti æquinoctium vernale vendicet, indicem rotule fice inspicat, mæ
niorem centenarium annos vel annis propolis gerentem. Et hinc
de reposito, indicem alium mobilem superioriorem superlocans. Huic de
superficie quadrangula propositum currentem annum vltra interiori
si indicis centenarium offenderit. Siq; rotulam hanc meridianu in
golfandis quadrante, habebit. Quo facto annum propositum in
area numerorum requirit, vbi super iuxta positam lineolam filum ex
tendens, mensum, diem horarq; æquinoctii vernalis in inferioribus
bo rotæ conuehitur, ante vel post meridiem eueniens vel euentum.
Quod si exequitur aliquem centenarium ante prædictum deligas, ad
quem æquinoctium inuestiges, nullo ita amplius est opus laboris. Nā
indices per centenarios distincti, neminem latent, per quos filum duc
tum ex centro, dicto citius æquinoctii tempus vel elapsum vel elapsu
rum manifestat. Quod si meridianu alio respondens æquinoctium de
sideras, vel loco alteri, locum æ tabula regionum in tertio enunciato
posito summe, qui si orientalem est Ingolfatio, horas æ minuta eius in
uenta in prædicti instrumenti numeris, æ linea meridi incipiens, id
est, æ 12 (lineam dico cum M litera notatam) versus R, per inu
tas horas seu minuta filum dirigis, indicis superioris rotæ ubi idem fi
rmat. Rursus filum lineæ anni currentis vltra tabulam centenarium super
inducis, æ continuo in limbo rotæ inferne, diem, horam æ minuta tem
poris æquinoctii vernalis extabunt. Iam si res tantum diesho, o. m
42 numero dierum Martii (quo æquinoctium cōtingit) adices, diem
horam minutaq; Annum æ æquinoctii, quo in Septembris
accidit, habebis. Si vero locus occidentalis Ingolfatio offertur. Ho
ræ æ minuta eius per tabulam regionum inuenta. C versus numeri
r postulatibus, filo æ ofensore, vtdictum est, dispositis, Multo hoc
idem per exempla manifestus euadit. ¶ Imperatoris Quinti CA
ROLI Annus 1500 natalicus scribitur. Qui numerus, quoniam
per centenarios est, minore opus operae fuent. Filum itaq; mox per
M ofensore rotule inferioris (vbi 1500 habentur) ponis,
quod in limbo decimum diem Martii, horas æ minuta 28 post me
ridiem (meridiani fice Ingolfatienfis) aperit. Cum autem Ganda
uam, vt plura, Cæsaris natalis solum fit, iam per tertium pronuncia
tum ex tabula regionum Gandaum requirendum erit. Quæ post illi
occidentalis Ingolfatio 39 minutis inuenitur, quæpropter indicē
B super ofensore M induces, numerabisq; 39 minuta retro oc
cassum versus, per quæ filum traducum, mox in limbo diem 10 Mar
tii, horam 5, minuta 49 pomeridianā, in quibus æquinoctium ver
nale accidit habitantibus lub meridie Gandauiensis indicabit. His die
bus, horis æ minutis addenti res dies, hora o. m. 42, produbit
3 dies, o. horæ 31. M Septembris æquinoctii annualis tem
pus. ¶ Alia demonstratio lucoris intellectus gratia fit illa. Inful
la lucatan nomine auspiciis diu CAROLI inuenta ad Christianit
fidei factionem in conuersa, diffans ab Ingolfatio occidentem ver
sus horis o. m. 40 ibi se hite laboras quando die nox fiat, lub
1539 anno, tum ofensore M literæ M connecte, ab ipso B oc
cassum versus, horas o. m. 40 numerans in limbo exteriori rotæ
lub mobilis, filumq; per ea diducens, in limbo exteriori rotæ immo
bilis diem Martii 10 horas 10 Minuta 12 ante meridiem tem
pus æquinoctii lucatani cernes. ¶ Regi FERDINANDO anno
1503 natusius fuit, oriundo in Medina Hypanie vrbis, cen
tarius est 1500, quare B super M inferatur, occasus ratione,
quia Medina Ingolfatio hora 11 m. 12 superat, hora 11 m. 12
versus occidentem æ B in limbo mobilis rotæ quærendæ erunt, per
quæ filum trahetur, indexq; B sub idem reducet. At filum per li
neam tribus anni proximam directum, in limbo immobilis rotæ
diem Martii 11, horam 10 m. 43 ante meridi offendit. Eo ipso
igitur minuto Sol principium Arietis ingredi Medine incolis da pot
est. ¶ Verum ne quicq; deesse congepi possis, loco orientalis in
ligendi viam quoq; aperiam. Hierusalem Ingolfatio est orientalis
horas 2 minutis 24, quo loco si securas æqualitas die æ noctis quo
die æ hora anni natalis supradicti res fice Ferdinandi, qui est 1503
euenierit, tum impone B, vt notii, literæ M, numerando cōtra o
tem æ B duas horas 24 minuta, hæc in mobilis rotæ mobilis, fili
per ea ducis, indicē B subducito. Iam si filum lineæ trium annorum
infers, tum illud in limbo fixi orbis 11 Martii, horas 2, m. 19
pomeridianā, horologio Hierosolymitano cōgruentia, aperiet. Quo
niam autem sola B litera hucusq; vi finis, non abs re fuerit adhuc
altero dogmate rem planiorē reddere. Fito vero tale. æquinoctii
vernale ad annum Christi 1598, si nosse velis meridianu Ingolfatio
si com

